

Beschermstatus wolf wordt door EU verlaagd

Het besluit van de EU om de beschermingsstatus van de wolf te verlagen van 'strikt beschermd' naar 'beschermd' vormt een belangrijke ontwikkeling in het Europese natuurbeleid. Dit betekent dat in uitzonderlijke gevallen de wolf kan worden verjaagd of bejaagd, wat tot bezorgdheid leidt onder natuurbeschermers en experts.

De wolf, die de laatste jaren succesvol is teruggekeerd in diverse Europese landen, heeft momenteel een beschermd status op basis van de FFH-richtlijn van de EU en de Bernconventie. Hoewel de populatie toeneemt, blijft de soort kwetsbaar vanwege inteelt en illegale jacht, benadrukt wolvenexpert Maurice la Haye.

Voorstanders van de verlaging, waaronder sommige Nederlandse en regionale politici, pleiten voor meer flexibiliteit in het beheer van wolven, zeker in gebieden waar de dieren voor overlast zorgen. Tegelijkertijd wijzen critici erop dat preventieve maatregelen, zoals het plaatsen van wolfwerende hekken en het beschermen van vee, effectiever kunnen zijn dan het toestaan van jacht.

De aanvraag om de beschermingsstatus te wijzigen, moet nog worden goedgekeurd door de Bernconventie, waarvan een meerderheid naar verwachting akkoord zal gaan. Echter, voordat de FFH-richtlijn zelf wordt aangepast, blijft de wolf nog strikt beschermd in Europa.

De discussie weerspiegelt de spanning tussen de noodzaak om de biodiversiteit te beschermen en de zorgen van boeren en gemeenschappen die kampen met de gevolgen van het toenemend aantal wolven, zeker gezien de te kleine natuur gebieden in Nederland, zijn de wolven genoodzaakt ook er buiten te jagen

waarbij het bijlopend vee (zoals schapen, paarden en koeien) van zowel de boeren als particulieren een gemakkelijke prooi zijn.

Provincie Fryslan laat ecologisch onderzoek doen naar bestrijding van de ganzenoverlast

In Friesland speelt een bijzonder politiek dilemma rondom de aanpak van de ganzenoverlast, waarbij de BoerBurgerBeweging (BBB) een opvallende rol speelt. De partij, die zelf deel uitmaakt van het provinciaal bestuur met twee gedeputeerden, wil verder gaan in het bestrijden van de overlast dan het huidige provinciale beleid toestaat. BBB pleit voor meer ruimte voor jagers om ganzen te schieten, in tegenstelling tot de huidige limiet van vier ganzen per actie.

Gedeputeerde Matthijs de Vries, die lid is van de Christen Unie, wijst erop dat het versoepelen van de regels in strijd zou zijn met de huidige regelgeving. Hij wil daarom eerst een ecologisch onderzoek uitvoeren om te bepalen wat binnen de wet mogelijk is. Dit onderzoek zou echter een half jaar duren, wat voor de fractievoorzitter van de BBB, Natalie Nauta, te lang is gezien de toenemende schade voor boeren en de provincie. Hoewel Nauta het onderzoek waardeert, benadrukt ze dat de partij liever eerder actie zou zien.

De juridische kant van de ganzenbestrijding is ook onderwerp van discussie. De BBB heeft een advocaat ingeschakeld voor

advies, terwijl gedeputeerde De Vries de landsadvocaat heeft geraadpleegd. Uit de adviezen blijkt dat de provincie goed op weg is met haar huidige beleid. Toch blijft de BBB van mening dat er meer ruimte zou moeten zijn om de ganzenoverlast effectiever aan te pakken, ondanks de juridische beperkingen.

Nederland telt op dit moment 11 wolvenroedels

Nederland telt op dit moment 11 wolvenroedels en 2 solitaire wolven. Bij 10 roedels is bevestigd dat er welpen zijn geboren. In totaal zijn er dit jaar minimaal 55 wolvenwelpen aangetoond. Dat staat in de nieuwe voortgangsrapportage van BIJ12 over de activiteit van de wolf. De rapportage gaat over de activiteit van de wolf in Nederland in de periode van 16 februari tot en met 17 mei.

In totaal zijn er in deze periode in Nederland 43 verschillende wolven aangetoond met DNA. Daarvan zijn 8 wolven voor het eerst aangetroffen in Nederland. De overige wolven zijn al eerder in Nederland aangetoond met DNA. Dit zijn gevestigde wolven of zwervende wolven zonder een vast territorium.

Hoeveel wolven er leven in Nederland, is niet exact te bepalen. Wel is een schatting te maken op basis van de gegevens die bekend zijn bij het landelijk Wolvenmeldpunt van BIJ12. Op dit moment leven er naar schatting tussen 104 en 124 wolven in Nederland. BIJ12 ontving in de afgelopen periode 217 meldingen van vermoedelijke wolvenschade aan landbouwhuisdieren. De DNA-analyse toonde in 190 gevallen aan dat het om wolvenschade ging. Bij nog 5 gevallen is predatie door wolf niet uit te sluiten.

Naast 217 meldingen van vermoedelijke wolvenschade, kwamen er deze periode 1245 meldingen binnen van mogelijke sporen van

wolven. De meldingen werden gedaan bij het Wolvenmeldpunt. Bij 617 meldingen is op basis van bewijsmateriaal, zoals beeldmateriaal of DNA-onderzoek op een uitwerpsel, bevestigd dat het daadwerkelijk om een wolf ging. Van de overige 628 meldingen kon niet worden vastgesteld of dit een wolf betrof.

Meer informatie is te vinden in de [voortgangsrapportage over de wolf](#).

bron: [BIJ12](#), 24/09/2024

Geprolongeerd: schietvaardigheidstraining grofwild NOJG

Het zit in de genen van de jager; je wilt altijd beter worden, iets bijleren en je vaardigheid opvoeren. Mis schieten; net niet goed schieten, weidwond bij grofwild: het is niet goed. Het eerstgenoemde is niet zo erg. Goed mis is prima, maar al het andere, dat wil je niet. Dat moet ook niet en hoeft ook niet.

Trainen blijft het toverwoord om je vaardigheid op pijl te brengen en daar biedt jouw vereniging NOJG de faciliteiten voor. De cursus/training die wij nu al twee jaar kennen, i.s.m. het Praktijk Centrum Jacht & Fauna, geeft blijkt een enorm succes te zijn. Zie ook eerdere publicaties in ons mooie magazine. Je doet, je leert, je ervaart in de training. Je wordt een betere schutter, absoluut. En dat is natuurlijk het doel. Iedere jager zal dat onderschrijven.

Zoals gezegd faciliteert de NOJG, het bestuur, deze cursus met een korting van € 35,- op de cursusprijs. Munitie is extra. Koop een goedkope doos oefenmunitie, cineshot bijvoorbeeld.

Voor dit najaar staan twee data gepland: **4 november en 18 november.**

Snel inschrijven via het secretariaat (secretariaat@nojg.nl) verzekert je van deze unieke cursus.

Tijdens de cursus wordt ook een examen afgenomen, en daarmee krijg je het bewijs van vaardigheid die geëist wordt door de grote terrein beherende eigenaren zoals Staatsbosbeheer.

Donald Bujtendorp

Foto's: Joke van der Linden

Jagers gezocht voor vossenlintworm onderzoek NOJG -regio Limburg

[Brief RIVM Jagers gezocht voor onderzoek naar vossenlintworm
NOJGDownloaden](#)

Blauwtong nu ook vastgesteld

bij reeën en edelherten

21 september 2024

Het Incidenten en Crisiscentrum van de NVWA (NVIC) heeft bevestigd dat het blauwtongvirus nu ook is aangetroffen bij wilde herkauwers in Nederland, zoals reeën en edelherten. Dit is zorgwekkend nieuws, aangezien het virus voorheen vooral bekend was bij vee zoals schapen en runderen.

Blauwtong is een zeer besmettelijke ziekte die wordt overgedragen door knutten (kleine muggen) en kan ernstige gezondheidsproblemen veroorzaken bij gevoelige dieren. Bij drie wilde reeën en twee edelherten is het virus vastgesteld. Er wordt nog onderzocht of de edelherten in het wild voorkwamen of afkomstig waren van een fokprogramma. Dit bevestigt dat ook in het wild levende herkauwers vatbaar zijn voor het virus, wat nieuwe vragen oproept bij onderzoekers.

Oproep om verdachte gevallen te melden

Het NVIC roept jagers, faunabeheerders en terreineigenaren op om alert te zijn en meldingen te doen van dieren met symptomen van blauwtong. Mogelijke verschijnselen van blauwtong bij herkauwers zijn onder andere een blauwe tong, zwellingen aan kop, tong en lippen, hoge koorts, speekselen, niet eten, veel liggen, en kreupel lopen. Zieke of dode dieren kunnen worden gemeld via het landelijke meldpunt voor dierziekten (045-5463188), [een online meldformulier](#), of via het [Dutch Wildlife Health Center \(DWHC\)](#).

Meldingen kunnen helpen om beter inzicht te krijgen in de verspreiding en impact van het blauwtongvirus onder wilde dieren in Nederland, wat cruciaal is voor verdere onderzoeken en het bestrijden van deze ziekte.

Verhoogde sterfte bij hazen door myxoma-achtige virusinfectie

Bron: [DWHC](#) dd: 20 september 2024

S
i
n
d
s
l
a
u
g
u
s
t
u
s
i
s
h
e
t
a
a
n
t
a
l
m
e
l
d
i
n
g
e
n
o
v
e
r
z
i
e
k
e
n
d
o

de
ha
ze
n
(*L*
ep
us
eu
ro
pa
eu
s)
ge
st
eg
en
.
De
me
ld
in
ge
n
ov
er
zi
ek
e
en
do
de
ha
ze
n
ko
me
n

vo
or
al
uit
t
Ge
rl
de
rl
an
d
en
Ov
er
ij
ss
el
.

Bi
j
ve
el
va
n
de
ze
ha
ze
n
we
rd
en
ve
rd
ik
te

og
en
ge
zi
en
of
we
rd
ge
dr
ag
ge
zi
en
da
t
le
ek
op
he
t
ge
dr
ag
va
n
“k
on
ij
ne
n
me
t
my
xo
ma
to

se
",
ze
li
jk
en
bl
in
d
en
va
ll
en
om
. Va
ak
we
rd
en
do
de
ha
ze
n
oo
k
ni
et
in
hu
n
le
ge
r
ge
vo

nd
en
ma
ar
“z
o
in
he
t
gr
as
”.

Bi
j
ve
el
va
n
de
op
ge
ha
al
de
ha
ze
n
we
rd
en
v
er
di
kk
in
g

me
t
on
ts
te
ki
ng
en
ge
zi
en
va
n
de
hu
id
ro
nd
de
og
en
en
ne
us
en
r
on
d
de
an
us
. Bo
ve
nd
ie
n

we
rd
bi
j
ve
el
ha
ze
n
oo
k
lo
ng
on
ts
te
ki
ng
va
st
ge
st
el
d.

Ee
n
aa
nt
al
va
n
de
ze
ha
ze
n

is
d
.m
.v
. PC
R
ge
te
st
o
p
Tr
ep
on
em
a
(" ha
ze
ns
yf
il
is
")
en
My
xo
ma
to
se
. Al
le
ge
te
st

e
ha
ze
n
wa
re
n
ne
ga
ti
ef
vo
or
“h
az
en
sy
fi
li
s”
ma
ar
po
si
ti
ef
in
de
PC
R
vo
or
My
xo
ma
to
se

.
In
sa
me
nw
er
ki
ng
me
t
co
ll
eg
a'
s
in
Du
it
sl
an
d
wo
rd
t
on
de
rz
oc
ht
of
di
t
my
xo
ma
-
ac

ht
ig
vi
ru
s
he
tz
el
fd
e
is
al
s
da
t
bi
j
ko
ni
jn
en
wo
rd
t
ge
vo
nd
en
,
of
da
t
di
t
ee
n
an

de
re
va
ri
an
t
is
.

De
zi
ek
te
is
oo
k
va
st
ge
st
el
d
ov
er
de
gr
en
s
in
Du
it
sl
an
d.

Da
ar
na

as
t
zi
jn
er
no
g
ha
ze
n
in
on
de
rz
oe
k
en
wo
rd
en
er
no
g
st
ee
ds
di
er
en
op
ge
ha
al
d
vo
or
on

de
rz
oe
k.
We
ki
jk
en
wa
ar
ha
ze
n
me
t
de
ze
My
xo
ma
to
se
-
ac
ht
ig
e
af
wi
jk
in
ge
n
vo
or
ko
me

n
ma
ar
oo
k
wa
t
er
ev
en
tu
ee
l
aa
n
an
de
re
zi
ek
te
n
ee
n
ro
l
ka
n
sp
el
en
bi
j
de
ve
rh
oo

gd
e
st
er
fte.
Na
as
t
me
ld
in
ge
n
va
n
zi
ek
e
en
do
de
ha
ze
n
on
tv
an
ge
n
we
oo
k
gr
aa
g
me

ld
in
ge
n
va
n
zi
ek
e
en
do
de
wi
ld
e
ko
ni
jn
en
.

DW
HC
wa
ar
sc
hu
wt
vo
or
ee
n
ui
tb
ra
ak
va

n
ee
n
ze
er
be
sm
et
te
li
jk
my
xo
ma
-
ac
ht
ig
vi
ru
s
bi
j
ha
ze
n,
me
t
na
me
in
Ge
ld
er
la
nd
en

Over
er
ij
ss
el
. Dit
t
vi
ru
s
lij
jk
t
op
my
xo
ma
to
se
,
ee
n
zi
ek
te
di
e
vo
or
al
be
ke
nd
is
bi
j

ko
ni
jn
en
.
Zi
ek
e
en
do
de
ha
ze
n
wo
rd
en
si
nd
s
1
au
gu
st
us
in
de
ze
re
gi
o'
s
ge
vo
nd
en
en

ve
rt
on
en
sy
mp
to
me
n
zo
al
s
ve
rd
ik
te
og
en
,
bl
in
dh
ei
d
en
lo
ng
on
ts
te
ki
ng
. Ook
k
in
Du

it
sl
an
d
zi
jn
be
sm
et
te
ha
ze
n
ge
me
ld
.

**Ja
ge
rs
wo
rd
t
da
ar
om
dr
in
ge
nd
ge
ad
vi
se
er
d**

om
do
de
ha
ze
n
ni
et
in
he
t
ve
ld
ac
ht
er
te
la
te
n
om
ve
rd
er
e
ve
rs
pr
ei
di
ng
te
vo
or
ko
me
n.

Ze
mo
et
en
de
di
er
en
du
bb
el
ve
rp
ak
t
in
pl
as
ti
c
vi
a
he
t
re
st
af
va
l
af
vo
er
en
. He
t
DW

HC
on
de
rz
oe
kt
sa
me
n
me
t
Du
it
se
on
de
rz
oe
ke
rs
of
de
ze
va
ri
an
t
he
tz
el
fd
e
is
al
s
bi
j

ko
ni
jn
en
. De
pr
ec
ie
ze
oo
rs
pr
on
g
va
n
he
t
vi
ru
s
is
no
g
ni
et
du
id
el
ij
k.

I

**n
f
o
r
m
a
t
i
e
o
v
e
r
M
y
x
o
m
a
t
o
s**

**e
b
i
j
k
o
n
i
j
n
e
n
e
n
d
e
I
b
e
r
i
s**

c h e h a a s

De
ve
rw
ek
ke
r
va
n
n
my
xo
ma
to
se
,
he
t
my
xo
ma
vi
ru
s
(L
ep
or

ip
ox
vi
ru
s,
Po
xv
ir
id
ae
) ,
wo
rd
t
ge
zi
en
al
s
ee
n
be
la
ng
ri
jk
e
oo
rz
aa
k
va
n
st
er
ft
e

bi
j
wi
ld
e
ko
ni
jn
en
(*O*
ry
ct
ol
ag
us
cu
ni
cu
li
)
in
Eu
ro
pa
(B
er
ta
gn
ol
i
et
al
. ,
20
15
).
De

na
tu
ur
li
jk
e
ga
st
he
er
va
n
he
t
vi
ru
s
is
he
t
Br
az
il
ia
an
s
ko
ni
jn
(S
yl
vi
la
gu
s
br
as

il
ie
ns
is
).
He
t
my
xo
ma
vi
ru
s
we
rd
in
19
52
in
Fr
an
ki
jk
va
nu
it
Zu
id
-
Am
er
ik
a
ge
in
tr
od

uc
ee
rd
(K
er
r,
20
12
).
Oo
k
in
Ne
de
rl
an
d
is
my
xo
ma
to
se
bi
j
wi
ld
e
Eu
ro
pe
se
ko
ni
jn
en
in

Ne
de
rl
an
d
va
st
ge
st
el
d
(j
aa
rr
ap
po
rt
DW
HC
20
20
,
pg
.
15
;
[ht
tp
s:
//
dw
hc
.n
l/
pu
bl
ic](https://dw.hc.nl/public)

[at](#)
[ie](#)
[s/](#)
) .
He
t
my
xo
ma
vi
ru
s
wo
rd
t
vo
or
na
me
li
jk
ov
er
ge
dr
ag
en
do
or
bl
oe
dz
ui
ge
nd
e
in

se
ct
en
zo
al
s
vl
oo
ie
n
en
mu
gg
en
.

Bi
j
de
ha
as
(*L*
ep
us
eu
ro
pa
eu
s)
kw
am
to
t
re
ce
nt
my

xo
ma
to
se
ze
ld
en
vo
or
(B
ar
lo
w
et
al
. ,
20
14
;
ja
ar
ra
pp
or
t
DW
HC
20
16
,
pg
. ,
9;
[ht](#)
[tp](#)
[s:](#)
[//](#)

[dw](#)
[hc](#)
[.n](#)
[l/](#)
[pu](#)
[bl](#)
[ic](#)
[at](#)
[ie](#)
[s/](#)
)
We
l
ve
ro
or
za
ak
t
ee
n
va
ri
an
t
va
n
he
t
my
xo
ma
vi
ru
s
(h
a-

MY
XV
)
si
nd
s
20
18
ho
ge
st
er
ft
e
bi
j
de
Ib
er
is
ch
e
ha
as
(*L*
ep
us
gr
an
at
en
si
s)
in
Sp
an
je

(G
ar
ci
a-
Bo
ca
ne
gr
a
et
al
. ,
20
19
;
Da
lt
on
et
al
. ,
20
19
) .
De
ze
va
ri
an
t
is
la
te
r
oo
k
te

ru
gg
ev
on
de
n
in
ha
ze
n
en
oo
k
ko
ni
jn
en
in
Po
rt
ug
al
(A
ba
de
do
s
Sa
nt
os
et
al
. ,
20
20
;
Ca

rd
os
o
et
al
. ,
20
24
) .
V
ac
ci
ne
re
n
me
t
co
mm
er
ci
ël
e
va
cc
in
s
al
da
ar
wa
s
be
sc
he
rm
en

d
vo
or
wi
ld
e
ko
ni
jn
en
en
sl
ec
ht
s
de
el
s
(a
ll
ee
n
bi
j
ho
ge
do
si
s)
vo
or
Ib
er
is
ch
e
ha

ze
n
(A
ba
de
do
s
Sa
nt
os
et
al
. ,
20
22
).
D
e
zi
ek
te
he
ef
t
im
pa
ct
op
de
gr
oo
tt
e
va
n
Ib
er

is
ch
e
ha
ze
np
op
ul
at
ie
s
(C
ar
do
so
et
al
,
20
24
).

Provincie Friesland houdt geen eigen risico in bij ganzenschade geleden binnen afschotvrije zone

Zonder ondersteunend afschot is er geen schadebestrijding mogelijk. Daarom krijgen boeren met percelen (die voor 50 procent of meer) liggen binnen 150 meter vanaf een Natura

2000-gebied, geleden schade door ganzen volledig vergoed. Hierbij wordt geen eigen risico ingehouden.

De provincie instrueert BIJ12 over voorgenoemde wijzigingen, zodat hiermee rekening wordt gehouden bij het bepalen van de geleden schade. Naar aanleiding van voorgenoemde wijzigingen is de Beleidsregel natuur Fryslân 2024 gewijzigd.

Begrenzing afschotgebied gewijzigd

Provincie Friesland [besloot eerder om dit afschotgebied van de grauwe gans te vergroten](#). Op 16 juli werd bijbehorende Omgevingsvergunning voor populatiebeheer grauwe gans door afschot aangepast. De afstand rondom Natura 2000-gebied waarbinnen geen afschot mogelijk is.

Wolf maakt in Nederland zeven keer meer slachtoffers onder het huisvee als in Duitsland

De problematiek rondom de aanwezigheid van de wolf in Nederland en in vergelijking met de situatie in Duitsland.

Een van de belangrijkste conclusies is dat de wolf in Nederland zeven keer meer vee aanvalt dan in Duitsland. Dit komt onder andere door het veel kleinere en gefragmenteerde jachtterrein in Nederland. Terwijl wolven in Duitsland grote, uitgestrekte bossen als jachtgebied hebben, moeten de wolven in Nederland zich behelpen met kleinere natuurgebieden, zoals de Veluwe, waar ze op relatief kleine percelen leven.

Duitsland

Het Bundesamt für Naturschutz telde in Duitsland in 2022/2023 in totaal 184 wolvenroedels. In 2022 vielen wolven in Duitsland 1.136 keer landbouwhuisdieren aan, waarbij in totaal 4.366 slachtoffers vielen. In Nederland zijn er in 2023 in totaal 9 wolvenroedels. Die vielen in dat jaar 426 keer landbouwhuisdieren aan, met 1.416 dode dieren als gevolg. Per aanwezige wolvenroedel gaat het in Duitsland om 6 aanvallen met in totaal 24 dode landbouwhuisdieren. Per Nederlandse roedel gaat het om 47 aanvallen met in totaal 157 dode dieren.

Veluwe

Op de Veluwe zitten de wolvenroedels veel dichtter op elkaar. De huidige zeven roedels moeten het doen met 1.000 km² natuurterrein, dat is 140 km² per roedel. In de praktijk hebben de Veluwse roedels hun jachtterrein fors uitgebreid, blijkt uit gegevens van BIJ12. Tot in de wijde omtrek wordt ook gejaagd op vee van boeren. Het jachtterrein van een Nederlandse wolvenroedel blijkt net als in Duitsland, óók zo'n 250 km² te beslaan: de helft ligt in natuurterrein, de andere helft erbuiten.

Vlak voor de komst van de wolf communiceerden Nederlandse wolvendeskundigen nog dat een wolvenroedel een jachtterrein van 225 – 300 km² nodig had. Dit komt overeen met wat we in de praktijk zien, zowel in Duitsland als in Nederland. Dat een aanzienlijk deel van het jachtterrein in Nederland buiten natuurgebied zou komen te liggen, werd echter niet gecommuniceerd.

Een Nederlandse wolf maakt dus zeven maal meer slachtoffers. Het kleinere en versnipperde natuurterrein in Nederland zorgt ervoor dat wolven vaker uitwijken naar landbouwgebieden en daar vee aanvallen. Hoewel sommigen beweren dat Nederlandse boeren hun vee niet goed beschermen, wijst het artikel op

Duitse cijfers die suggereren dat aanvallen daar ook veel minder voorkwamen, zelfs voordat vee goed beschermd werd.

Kortom, de beperkte ruimte in Nederland en de noodzaak van de wolf om buiten natuurgebieden te jagen, zijn belangrijke factoren in het hogere aantal aanvallen op vee in Nederland. Dit roept de vraag op of Nederland wel voldoende geschikt jachtterrein biedt voor de wolf.

Bron: [Stichting Argrifacts](#)

Zweden weer AVP vrij, Italië zorgwekkend.

Zweden heeft bij de Europese Unie een verzoek ingediend om opnieuw als vrij van Afrikaanse varkenspest (AVP) te worden geclassificeerd, aangezien er in het land al een jaar geen nieuwe gevallen zijn gemeld.

De eerste besmetting werd op 6 september 2023 vastgesteld bij een wild zwijn nabij Stockholm, waarna strikte maatregelen werden getroffen, zoals het instellen van een beperkingszone en het testen van karkassen. 67 zwijnen testten positief, maar de Zweedse overheid meldt dat deze dieren na september 2023 niet zijn overleden. Nu er een jaar verstreken is zonder nieuwe besmettingen, hoopt Zweden dat de beperkingen opgeheven kunnen worden.

Tegelijkertijd wil het Zweedse ministerie van Landbouw de economische schade van de bestrijdingsmaatregelen onderzoeken, aangezien veel bedrijven verliezen hebben geleden die niet volledig werden gecompenseerd.

Italië

In Noord-Italië is de situatie zorgwekkender, met uitbraken in zestien varkensbedrijven in regio's zoals Lombardije, Piëmont en Emilia-Romagna. Dit heeft geleid tot de ruiming van bijna 60.000 varkens. Naast de uitbraken op bedrijven, zijn er ook meer dan 1.000 besmette wilde zwijnen gevonden in Noord-Italië, wat een groot risico vormt voor de varkenshouderij in de regio.